

Van Signalering naar Preventie

Beroepsziekten door schadelijke stoffen

Stan de Poot, MSc
Marijke Schutte, MSc

Nederlands Centrum
voor Beroepsziekten

Dr. Henk van der Molen, Dr. Bas Sorgdrager en prof. Dr. Carel Hulshof

Disclosure belangen spreker

Belangen	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	
Financiering	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Achtergrond

- Campagne Ministerie SZW
 - ‘Veilig werken met gevaarlijke stoffen’
- Rapport TNO (2017)
 - Huid- en luchtwegaandoeningen: COPD, astma en contacteczeem
 - Risicosectoren: Bouw, installatiebranche en MKB
- Doel:
 - Kwaliteit verhogen van signalering en preventie van beroepsgebonden huid- en luchtwegaandoeningen

Onderzoeksvragen

- Wat is de **incidentie** van de beroepsziekten COPD, astma en contacteczeem in risicoberoepen?
- Wat zijn de **werkgebonden risicofactoren** bij beroepsgebonden COPD, astma en contacteczeem?
- Welke **preventiemaatregelen** worden geadviseerd bij beroepsgebonden COPD, astma en contacteczeem?
- Wat zijn de **bevorderende en belemmerende factoren** voor implementatie van **preventieve adviezen** bij beroepsgebonden huid- en longaandoeningen?

Pilot studie

- Geprotocolleerde werkwijze tijdens praktijk van bedrijfsarts
 - Spreekuur, PMO, etc.
 - Werknemerspopulatie in sectoren bouw, installatiebranche en MKB
- Scorelijsten
 - COPD, astma en contacteczeem
 - Samengesteld op basis van:
 - 6-stappenplan NCvB¹
 - PMO leidraad - Addendum gevaarlijke stoffen
 - Richtlijnen NVAB
 - Registratierichtlijnen NCvB

Casuïstiek 1

- Werknemer bespreekt met astmatische klachten met bedrijfsarts
 - Werknemer geeft aan rubberallergie te hebben
 - Preventief advies → contact vermijden
 - Werkleider verpakkingsafdeling
- Beroepsmatige blootstelling aan rubber?
 - Bedrijfsarts schakelt arbeidshygiënist in

Casuïstiek 1: Onderzoek arbeidshygiënist

1. RI&E geraadpleegd
 - Gevaarlijke stoffen register ontbreekt
2. Gesprek met werknemer op de werkplek
 - Observatie werkhandelingen en -omstandigheden
 - Historisch beroepenoverzicht

Casuistiek 1: Terugkoppeling

- Huidige werkzaamheden:
 - Aansturen personeel (26 jaar)
 - **Geen beroepsmatige blootstelling**
- Voormalige werkzaamheden:
 - Bouw: aanleggen sportvelden met rubber (5 jaar)
 - Geen beheersmaatregelen
 - Kraanmachinist: lossen vracht (6 jaar)
 - Wekelijks een dag bij technische dienst
 - Contact met rubber mogelijk
 - Beroepsmatige blootstelling **waarschijnlijk**

Casuïstiek 2

- Werknemer met irritatief contacteczeem
- Metaalbewerking
- Geen arbeidsanamnese mogelijk i.v.m. verstandelijke beperking
- Beroepsmatige blootstelling?
 - Bedrijfsarts schakelt arbeidshygiënist in

Casuïstiek 2: Onderzoek arbeidshygiënist

1. RI&E geraadpleegd
 - Gevaarlijke stoffen register ontbreekt
2. Werkplekbezoek: proces- en taakanalyse
 - Observatie werkhandelingen en -omstandigheden
 - Aanvullend interview met leidinggevende
3. Identificatie chemische producten
4. Toxiciteit beoordeeld
 - Safety Data Sheet opgevraagd
 - Registratiedossiers European Chemicals Agency (ECHA)

Casuïstiek 2: Terugkoppeling

- Huidige werkzaamheden
 - Bedienen ponsmachine
 - **Geen** beroepsmatige blootstelling
- Voormalige werkzaamheden
 - Schoonmaken metalen oppervlak
 - Tot een half jaar geleden
 - Dagelijks werken met walsolie
 - Bevat irriteratieve component
 - Geen gebruik handschoenen
 - Beroepsmatige blootstelling **waarschijnlijk**

Focusgroepen

- Bevorderende en belemmerende factoren voor implementatie van preventieve adviezen bij beroepsgebonden huid- en longaandoeningen
- Samenwerking bedrijfsarts en arbeidshygiënist
- Verschillende perspectieven:
 - Bedrijfsartsen, arbeidshygiënisten, werkgevers en werknemers

Focusgroep bedrijfsartsen en arbeidshygiënisten: belemmerende en bevorderende factoren

- Motivatie werknemer/werkgever
 - Geen deelname PMO/PAGO
 - + Goed voorbeeld door leidinggevende
- Kennis en bewustwording
 - Gebrek aan voorlichting personeel
 - + Kennis over werkvloer bedrijfsarts
- Prioriteit schadelijke stoffen en preventie
 - Focus op fysieke aandoeningen en verzuim
 - + Aandacht voor preventie bij aanbesteding

Focusgroep bedrijfsartsen en arbeidshygiënisten: belemmerende en bevorderende factoren

- Bedrijf/branche aanpak
 - ± Arbocatalogus
- Faciliteren signaleren en preventie
 - Verzuim en PMO door verschillende dienstverleners
 - + Wettelijk kader door overheid
- Communicatie en samenwerking tussen arboprofessionals en bedrijven
 - Grote afstand tussen bedrijfsarts en arbeidshygiënist
 - AVG-wetgeving

Meer informatie?

- Project
 - m.g.schutte@amsterdamumc.nl
 - s.depoot@amsterdamumc.nl
- Campagne ministerie SZW
 - <https://www.arboportaal.nl/campagnes/veilig-werken-met-gevaarlijke-stoffen>